

ՕՐԱԳԻՐ

10 ՓՐՅ.

10 ՓՐՅ.

ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ԵՋՄԱՅԻՆ ԵՒ ԲՈՒՆՏՐԱՅԻՆ

Ե. ՏԱՐԻ 1290 ՐԱՄԱՋԱՆ 8 ՉՈՐԵՔՆԱՐԹԻ 17 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1873 Ն. Տ. ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 29 ԹԻՒ 1067

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԴԱՏԱՍՏԱՆ

Ով որ դատաստանէ կը փախչի իւր այդ փախստեամբը կը հաստատէ թէ՛ մեղապարտ է :

Երեսու՛ իւր անմեղութեան վերջին ապացոյցը՝ իւր դատուելու յօժարութեամբը տուաւ :

Անխալ նախանմանութիւնը՝ արդարոց վարձքն և մեղաւորաց պատիժը դատաստանաւ տնօրինելու անայլայեղի օրէնքն հրատարակած է :

Արդ ո՛վ է ուրեմն այն՝ որ դատաստանի սկզբան դէմ է . թող երեւան գայ այդ մարդը և իւր փաստերը յառաջ քշէ :

Ոչ ոք կայ այդ դէմքը կրող յայտնապէս . սակայն դատաստանը անկարելի ընող և այդ ամենարդար դրութեան դէմ անուղղապէս մաքառող շատեր կան :

Երիմեան սրբազան հրաժարեցաւ . ո՛վ ուզեց այդ հրաժարականը . — ոչ ոք . սակայն նա հրաժարեցաւ ճիշդ այն պահուն՝ որ դատաստան պիտի բացուէր իւր գործոցը վրայ :

Ասի փախուստ մ'էր , որ նշմարեցինք կանուխէն , և սակայն դատաստանէն փախչիլը՝ մեղապարտութեան դատակենիքն ըլլալը ճանչցուեցաւ ամեն կողմէն հիմայ :

Երիմեան գրական մարդ մ'էր , Պատրիարք եղաւ ոչ այնքան իւր գործոցը՝ որչափ իւր գրչին շնորհիւ . ուրեմն պատմութեան մէջ նա իւր տեղը պիտի ունենայ անշուշտ :

Նա իւր այս դերքը կանուխէն չը գուշակեց , ուստի այս ու այն կողմ դառնալով փախուստ տուաւ դատաստանէն , բայց վերջապէս կերեւի թէ՛ համոզուեցաւ թէ՛ լաւ է դատուիլ ներկային դատաւորներէն ու դատապարտուիլ իւր սխալ գործոցը համար , քան դատուիլ անպագայ պատմիչ

դատաւորներէ ու մեղապարտ վճռուիլ դատաստանի սկզբունքը չընդունելուն համար :

Երիմեան սրբազան իրեն փառք կը համարի սահմանադրական Պատրիարք մը ըլլալը . իւր ստորագրութիւնները կեցած են աշխարհի առջև . զայս հաստատելու համար եթէ միեւնոյն գործ ցուցնէ՝ դարձեալ աղատելիք չունի ապագային դատավճռէն թէ՛ իւր իբր սահմանադրական պարծիլը չոր խօսք է , թէ կեղծ ու խաբէական է՝ եթէ իբրեւ սահմանադրական Պատրիարք չը դատուի և դատուելու սկզբանք դէմ մաքառի :

Թող Երիմեան սրբազան դատուի և ենթադրաբար դատապարտուի ալ , սակայն այդ դատապարտութիւնը իւր ամենամեծ փառքն ու պարծանքը պիտի ըլլայ , զի այսքան դարերէ ի վեր եկած Պատրիարքաց մէջ Երիմեան պիտի ըլլայ դատաստան ընդունող առաջին Պատրիարքը :

Հոս է ազգին կեանքն ու վերակենդանութիւնը :

Պատրիարքներն ժամանակ կուգայ որ իրենց չուղած և չընդունած բանը ստորագրելու կը պարտաւորին՝ փախուստ տալու և ժամանակ չահելու միջոց չունենալով , սակայն երբ Երեմիայի ինչպէս արդարեւ խօսքը եթէ անգամ մը հաստատ կերպով բերնէն հանելու ըլլայ , ահա անյաղթելի միջոց մը՝ չուղած և չունդունած բանը չստորագրելով ժամանակ չահելու :

Երիմեան սրբազան ընդհ. ժողովոյ այսքան ժամանակ գոյութիւնը և շարունակութիւնը պահպանող առաջին Պատրիարքն է , որու այդ փառքը արատաւորեցին անցեալ ուրբաթ օր ընդհանուր ժողովոյ դռները բռնաբարող չորս վարժապետներն . հաւատաց համայն ազգն ու ապագայն՝ թէ Երիմեան ընել տուաւ այդ բռնաբարութիւնը , թէ Երիմեան իւր օրինաւոր իշխանութիւնը չը բանեցուց այդ չորս վարժապետաց վրայ , այլ իւր իշխանութեամբ ժողովոյ դռները բռնաբարել տուաւ : անկէ

ի վեր է որ՝ Երիմեանի նոյն ինքն ջերմ պաշտպանք դադարեցան պաշտպանութենէ , զի ատոնք եթէ Երիմեանը անձամբ կը սիրէին , երեսփոխանութիւնը դրութեամբ և հաստատ համոզմամբ անկէ հազար անգամ աւելի կը սիրէին :

Ասոնք երբ տեսան թէ՛ երեսփոխանութեան դռները բռնաբարուեցան , երբ Երիմեան դասոնք յորդորելու ժամն անցած է ըսաւ , երբ որոշեալ ժամուն խորհրդարան չիջաւ , է՛հ Երիմեան դու ալ ևս Պատրիարք չես ըսին . ասկից ի վեր է որ՝ Երիմեան իրեն համար կը կրկնէ թէ՛ Երիմեան այլ ևս չէ Պատրիարք : որ ոչ այնքան իւր ներքին համոզումն է՝ որքան իւր բարեկամաց վրճիւր թէ՛ Երիմեան ոչ ևս է Պատրիարք Հայոց :

Արդ՝ Երիմեան Պատրիարք է այլ ևս թէ չէ՝ ատիկայ նշանակութիւն չունի , զի անձնականութիւն է միայն , որու կարեւորութիւն տուող Երիմեանէն ուրիշ մարդ չի կայ և այնքան կարեւորութիւն կուտայ սա իրեն , որ Երիմեան ինքը կ'ստորագրէ և Երիմեանի վրայ կը խօսի իբրեւ երրորդ անձ մը . յիշենք արդեօք թէ՛ աշխարհիս մէջ չը կայ ուրիշ մէկը որ իւր ստորագրութիւնը Հայրենիքնէ՝ ասոնք պարզ տղայամտութիւններ են՝ որ ոչ միայն պաշտօնական անձինք չեն ըներ , այլ պարզ քաղաքացիներն ալ չեն ըներ , զի մարդ մը երբ իւր ստորագրութեամբը իրեն համար կը խօսի՝ պէտք է եւ ըսէ . այս է ընդհանուր կանոն աշխարհի . նմանապէս մարդ մը երբ ստորագրութիւնը կը դնէ՝ պարտ է որ՝ իւր անունն ու մականունը դնէ , և ոչ թէ հայրիկ կամ մայրիկ ստորագրէ , զի այս բառերն մականուն չեն՝ այլ պարտաւորութիւններ են : Երբ և իցէ՝ անցնինք այս տղայամտութեանց քննադատութիւնը :

Արդ՝ Երիմեան սրբազան եթէ կուզէ իւր վաղեմի փառացը արժանանալ , եթէ կուզէ իւր պաշտօնավարութեան մէջ կորուսած համբաւը ներկային և առ

պագային մէջ առ ինքն վերադարձնել, եթէ կուզէ Հայոց սահմանադրական Պատրիարքաց առաջին ըլլալ, պէտք է որ սահմանադրական դատաստանն ընդունի, արդարութեան սրոյն առջև հեղութեամբ խոնարհի:

Այս է ահա իւր մկրտութիւնն ու քաւութիւնն յամենայն յանցանաց: Որ ունիցի ականջս լսելոյ լուիցէ:

Սամաթիոյ Հայկ. Ընկերութիւնը կիրակի օր ընդհ. ժողով գումարելով միաձայն հաւանութեամբ որոշեց որ՝ յիշեալ ընկերութեան շահը Սամաթիոյ երկսեռ վարժարանաց յատկանայ և ուրիշ նպատակի որ և է ստակ չը վատնէ:

Ըստ մեզ ահա հիմայ է որ՝ ընկերութիւնը իւր գոյութիւնը ոչ միայն իւր անուամբը այլև արդեամբը ապահովեց:

Յառաջիկայ կիրակի աշ. Տնօրէն ժողովոյ ընտրութիւնը պիտի ըլլայ, որոպարտքն է ընկերութեան ներկայ վիճակը բարւոքել իւր արդիւնքը առ երկսեռ վարժարանս յանձնելով և կրկնակի համակրութիւն գրաւելով ամեն կարգի ազգայնոցմէ:

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ

(Շար. տես թիւ 1085)

Մեծ. Մ.	Գայլօնճեան	10
Մինաս	Օհանեան	3
Մ. Բերբէ	Ոսկերիչ	10
Յակոբ	Սարգեան	10
Սարգիս	Մարտիրոսեան	10
Պօղոս	Գալուստեան	2
Մարտիրոս	Սինկիւճեան	2
Յովհաննէս	Նազաշեան	2
Սարգիս	Թօթանէլեան	10
Անդրանիկ	Ֆիլճանճեան	2
Սերովբէ	Ճերմակեան	1
Մեսրոպ	Տէմիրճեան	2
Խաչատուր	Թովդափուցի	3
Ալէքսանդր	Մարտիրոսեան	3
Գէորգ	Ֆէսճեան	2
Ճանիկ	Մարտիրոսեան	2
Թադևոս	Երկանեան	3
Յակոբ	Եփէնիճեան	3
Տիգրան	Էքնանեան	10
Գրիգոր	Շահինեան	5
Կարապետ	Բաբաղեան	10
Պօղոս	Մասկալաճը	5
Աթանիկ	Էմմասեան	5
Մ. Սարգիս	Աղամալեան	5
Մ. Մկրտիչ	Ոսկերիչ	10
Սարգիս	Ճանիկեան	3
Չաքար	Յարութիւնեան	10
Մ. Անդրանիկ	Ոսկերիչ	5
Նիքօլայիտի	Սինկիւճեան	5
Յարութիւն	Սմբատեան	10
Կարապետ	Բապուճեան	2
Վարդան	Սիմօնեան	10
Մարգար	Լեոնեան	5
Յովհաննէս	Եաղճեան	2
Յովսափ	Աճէմեան	2

Յովհաննէս	Ալեանագեան	2
Խաչիկ	Շահպապեան	2
Աղտէմ	Տիւկէրեան	1
Յակոբ	Գարագաշ	6
Պօղոս	Երէտընեան	10
Առաքել	Արիկեան	20
Պօղոս	Խովիկեան	5

927

(Շարուակելի)

Այն որ Հայ է և կը հաւատայ թէ՛ օր մը թշուառութեան կրնայ զոհ երթալ, պարտաւոր է վերագրեալ հանգանակութեան մասնակցիլ, հանգանակութիւն մը՝ որ ամիսը բաժին գլուխ մէկ զշ. ըլլալովը ամեն կարգի ազգայնոց դիւրամատչելի է:

Ինչքան մարդիկ տեսած ենք՝ որք ժամանակին առաջին և երկրորդ կարգի հարուստ՝ բայց վերջէն թշուառութեան մատնուելով՝ միմիայն Ս. Փրկչեան պատըսպարանովը միթարուած են. ուրեմն փութանք և փութացէք գրուել տոյն դիւրամատչելի հանգանակութեան պագայ. թշուառութիւննիդ գոնէ աչքի առջև բերելով:

Եկնի-Գաբու 5 հոկտ. 1873

Միւսկիֆ

Չահերա Եկնի-Գաբու թաղ. խորհուրդը վէ նէվիմէ աճիլէրի ալէյհինէ Օրագիր նամաղաղթանըզըն 1020, 1021, 1023, 1025, 1026 նոմէրօլէրի իլէ մուրագգամ նուսխէլէրինտէ միւնտէրիճը Մագպուլեան իմզասը իլէ պիր մէքթուպ կէօրիւտիւ՝ սահիպի վարագանն շիյվէյի քիթապէթը վէ քէնտինէ մախսուս նէզաքէթինի թարիֆ իտէմէմ:

Պունըն սէպէպի թահիրի վէ մուհարիրի պուլընան զաթըն զահիրտէ քինտէն գաթի նազար պաթընտէքի էֆքեարը աղնաշըմագ գապիլ օլամաւոր. էկէր հաքքէթտէ աղնաշըմը պիր շէյ վար իսէ օ տա կէշվիշ իզհանը ա. հալի իշին ույտուրըմըշ ասասօրը հիքեայաթ վէ տահա տօղրուսը ազվիաթ թիւրաեաթտան իպարէթ տիր, պինայէն ալէյհ սահիպի վարագանն եաղտըքլարընա էհէմիյէթ վէրմէյէրէք մուքապէլէ պէօյիկ պիր թէնէգիւլ միւթէճագքֆ օլուպ, պունու իսէ ճէ. նապըմէ վէ գալպիմէ օրդտըրմատըղըմտան պու պապտէ վարըտը խաթըր օլան պիր հիքայէնին պուրաճըգտա պէյանընա մինասիպէթ կէօրիւտիւ, (խաֆիլլէրտէն պիրի վաքթի իլէ պիր վէլիյէ հանկը վալինին գըզը տըր քի Մըսըրտա ասլան բարալատը տէյիւ սիւվալինէ, հայ ալլահ ճէզանը վէրսին վալի տէկիլ գատը տըր՝ գըզը տէկիլ օղլու տըր՝ Մըսըրտա տէկիլ Պաղտատ կէօլլէրինտէ տիր՝ բարալայան ասլան տէկիլ գաբլան տըր՝ պունուն հանկըսընը տիւղէթմէլի) իշտէ պիղիմ Մաքպուլեան մը նամաքպուլեան մը պիլէմէմ տէլլալ Համբարձում աղա տօսթըմըզըն զաղէթալէրի տօլտուրտըղը

մագալաթտէ պու հիքայէ գապիլիտէն տիր:

Միւսկիֆ վարագալի մէքիլիլէյէ իհթիրաղ տէկիլ նասըլ քի եօքարտա պէյան իթտիկ մէրքումըն մահիյէթի աղնաշըմակ իւզըլ շու վարագանն միւթէպէր զաղէթանըզլէ տէրճինի թէ. մէննա իտէրիմ:

Մ. Կ. Ֆրէնկեան

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐԲ

ԳԱՂՂԱՍ

Բարիկ 27 հոկտ.

Ալղաս-Լօրէնի երեսուն հին երեսփոխանք Հանրապետութեան պահպանողութեան կողմն ըլլալին յայտնեցին:

ԱԻՍՏՐԻԱ—ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ

Վիէննա 27 հոկտ.

Պօրտան շատ թոյլ է: Պերլինի դըրամաղեղին բարձրանալը տեղոյս արժէթըզոց գնոյն վրայ աղդեցութիւն ըրաւ:

Նորոգ ընտրութեանց մէջ սահմանադրական մեծամասնութիւնը կ'եւելնայ: Պաշտօնէութիւնը ուսուցչական օրէնքը պատրաստելու կ'ղաղղի:

ԻՏԱԼԻԱ

Հուլիս 27 Հոկտեմբեր.

Կղերական թերթերն յայտնապէս Շամպօրի կողմն ըլլալին կը յայտարարեն:

Ճիզուիթներուն մեծաւորը Հ. Պէքս Պէլճիքա պիտի մեկնի:

ՆԵՐՔԻՆ

Վեհ. Սուլթանը Գաղղիոյ Հանրապետութեան նախագահ Մաք-Մահոն մարաշախտին Օսմանիէի առաջին կարգի ականակուռ պատուանշանը, և պաշտօնէից նախագահ Պրօյլի դքսին ալ Օսմանիէի կարգին Մեծ Ժապաւէնը շքանորհր է:

— Պօլսոյ քաղաքապետութեան պաշտօնէութիւնը, որն որ իսմայիլբաշայի երը հասարակաց շինութեանց պաշտօնեայ Գեանի բաշայի յաջորդելովը պարապ մնացած էր, տակաւին դատարկ է:

— Գատըգիւղի մէջ Յունաց Մենէրվա (Աթենաս) անուն Գիւպը, որն որ վերջին օրերս իւր նախկին գումարման տեղը թողնով, ուրիշ տեղ մը փոխադրուած էր, սոյն տեղւոյն մօտը գտնուող դրացեաց բողոքանացը վրայ, իւսկիւտարի կառավարիչ Թօսուն բաշա անցեալ շաբթու յիշեալ Գիւպը անձամբ այցելութիւն մ'ընելէն յետոյ, գոցել կը հրամայէ զայն, որն որ ցարդայնպէս կը կենայ:

— Ինչպէս որ անցեալները Պիղմարը

իշխանին, վերջերս ալ Սոսոյ գետապատին իկնաթիւնը զօրապետին, նոյնպէս Ռուսաց արտաքին գործոց պաշտօնեայ կօրչաքօֆ իշխանին ալ Օ մանիէի բաւալին կարգի պատուանշանը շնորհուեր է :

— Կիրակի երեկոյեան դէմ՝ վեզիր խանի հրապարակը երկու պուկար տըղայք միատեղ խաղալու առնել, մէջերնին կռիւ մը ծագելով, կռուին մէջ տղին մէկը ծոցէն կոշտ զմելի մը կը հանէ և իւր ընկերը փորէն ծանրապէս կը զարնէ, որն որ հետեւեալ օրը կը մեռնի, և սպաննող տղան ալ կը բռնուի :

— Կըսեն թէ Ղալաթիոյ բարձրագէտ շահադէտներէն մին 20 հազար ոսկի բացով սնանկացեր է :

— Աւստրիոյ-Հունգարիոյ գետապան Լուտովի կոմար, և Իտալիոյ գետապան Պարպուլանի կոմար Օտէսայի ճանբով մայրաքաղաքս հասան :

— Զինուորականներն բամազանի ծոմապահութեան առթիւ նորէն սկսած կերելին դժգոհութիւն պատճառել ժողովրդեան, և այս տեսակ անտեղութիւններն ալ միշտ բերայէն կ'սկսի նախ, ուր թագսիմի զօրանոցին հրապարակը, այնչափ բազմութեան ներկայութեանը և առանց պատկառելու՝ կիրակի օր երկու զինուոր կոշտ կերպով մը երկու եւրոպացի կիներու վրայ կ'երթան կ'իյնան, որք առանձինն և իրենք իրենց կ'անցնէին քաղաքէն, Պատերազմական գործոց պաշտօնէին այս մասին ունեցած բարեկարգական նախանձախնդրութիւնը՝ կը յուսադրեն զմեզ որ չը ներէր անշուշտ աւելի մեծ տարածութիւն մ'առնուլ այս տեսակ անպատեհ դէպքերուն :

— Յունաց պատրիարքական Տեղապահը չըջաբերական գիր մը զրկեր է գաւառաց եպիսկոպոսներուն, որով Աթինոս պատրիարքին հրաժարականը ծանուցանելով կը հրաւիրէ որ նոր պատրիարքի մ'ընտրութեան համար իրենց քուէն զրկեն 'ի Ֆէնէր :

— Երկաթուղւոյ կառախումբը հինգշաբթի առաւօտ Նարլը-Գարուէն Սիրքէնի իսկէլէսին դնալու միջոցին, Սամաթիոյ գծին վրայ բարձրամ անուն անձի մը սոխով բռնաւորեալ ձին կը գտնուի. կենդանին չը կրնալով աճապարանք գծին մէկ կողմէն միւսն անցնիլ, կառքերուն տակը կ'երթայ և կոխտուելով նոյն ժամայն կը մեռնի :

— Նմանապէս հինգշաբթի երեկոյին Սամաթիոյ գծին վրայ երկաթուղւոյ թիւ 33 վազօնը թիւ 23 վազօնին կառչելով, ճամբորդներն և ներկայ գտնուողներն ահ ուշադրով կը պաշարուին, սակայն առանց մարդու վնաս մը հասնելու, մինակ վազօններէն մէկուն անխնայ կը խորտակին :

— Երկուշաբթի երեկոյին Սև ծովէն եկող անգղիացի Պիֆօրտ անուն շոգենաւը որ Սուլինայէն կը դառնար,

վոսբորի մէջ ասիական եղբրքէն իջած միջոցին նոյն պահուն դէպ 'ի այն կողմը շեղող Ազիգիէի ընկերութեան թուոտ անուն շոգենաւուն վրայ իյնալով ասոր դէմ՝ կը զարնուի, և Ազիգիէի շոգենաւուն ալ կեսէն ճեղքուելով իւր բռններովն ու 300 ի չափ ճանբորդներովը միատեղ ծովուն մէջ կը խորասուզի : Կըսուի թէ ընկղմող շոգենաւուն ճանբորդներէն հազիւ 50 ի մօտ անձինք ազատեր են իսկոյն հասնողօգնութեանց շնորհիւ :

— Իսկիւտարի շոգենաւուն մէջ կիրակի օր խորուածին մէկը, մէջքը լեցուն ատրճանակ կրելով, ճանբան ինչպէս կ'ըլլայ ատրճանակը կը պարպուի, և դետակը նոյն իսկ ատրճանակը կրող խրոտաթին երկամանցը մէջ տեղէն անցնելով ծանրապէս կը վիրաւորէ մարդը, որն որ կամուրջը գալուն ոստիկանութեան կը յանձնուի :

— Կիրակի օր ժամը 4 ին միջոցները մհի. Յակոբ անուն հայազգի դարբին մը իսկիւտար վանքին Պաղը ըսուած տեղը Մարլը Յարութիւն անձի մը նորաշէն տունը կ'երթայ, որոյ բոլոր երկաթեղէն մասունքը իրեն չինել տըրուած ըլլալով կ'ըսուի թէ 1,900 զրշի չափ առնելիք ունի եղբր տանտիրոջմէն, սոյն քարաշէն տանը խոհանոցին ձեղունը մէկ երկու երկաթեայ օղակ գամելու : Յեղունը բարձր ըլլալով դարբինը ոտքին տակը իրարու վրայ երկու աթոռ կը դնէ և սպասաւորին բռնել տալով, ինքն ալ վրան կ'երէն և ձեղունը գչիւրով (պուրկու) ծակել կ'ըսկսի :

Նոյն պահուն տանը դուռը զարնելով սպասաւորը կը թողու անթռոնը և դուռս կ'երէն դուռը բանալու, որ ատեն դարբինին ոտքին ներքեւէն աթոռները սահելով, ինքն ալ վար կ'իյնայ, և ձեռքի գչիւրը կոկորդին մէկ կողմէն մտնելով մինչև խորը կը մխուի. դարբինը քաջութեամբ գչիւրը միտած տեղէն իւր ձեռքովը դուռս կը քաշէ, սակայն շատ չ'անցած կը մեռնի : Ոստիկանութեան անմիջապէս քննիչներ գալով իրողութիւնը քննութեամբ կը տեղեկագրեն, և գչիւրն ու աթոռները ոստիկանութեան պաշտօնատունը տանելով, դարբինին մարմինն ալ իւր տունը կը զրկեն, որն որ հազիւ մէկ տարեկան որբ աղջիկ մը, և այրի յղի կին մը կը թողու : Կըսուի թէ վախճանելոյն ազգականացը մէկուն կողմանէ, որ արհեստիւ փաստաբան մըն է կըսեն, դատ բանալու դիտաւորութիւն մը կայ եղբր տան տիրոջ դէմ :

Շատերը Պաղէն մարաշախտինդա տաստանի ատենադրութեան հրատարակութիւնը կը պահանջեն մենէ. սակայն այդ դատը տարապայման երկար, և մեր թերթին ալ արդի օրական դիրքը չը ներելով այդմ, միայն ամեն շաբաթ աւուր թերթովնս մինչ այդ

դատին աւարտը ատոր վրայօք համառօտ քաղուած քննի տալով պիտի բաւականանանք :

Ի Լ Ա Ն

Ձերտէ սահիպ իւլ խմշա՝ րայէթիւ էհալիյէ պէյան իտէրիմ քի, մուգատէմ 6/18 նոյեմբեր 1871 թարիխի իլէ միւլէրախ քօնթրաթնամէ միւհիպինճէ : Մ. Լ. Չէրլէնտի վէ Էվլատար, նամի իլէ թէշքիլ պուլունան Շիրքէթը թիւճճարիյէ թարիխտէն ֆէսիս օլունմուշ իլան օլունարագ, Շիրքէթը մէղքիւր ազալարը ճէմի մուհասէպաթլարընը քեամիլէն քաթ էտիպ, միւհիպինճէ շէրիքանտէն Մ. Լ. Չէրլէնտի նամ գաթ շիրքէթի շախսի քէնտի հիսապը իչին գապուլ իտէրէք քեաֆֆէյի մուամէլաթընա մէսուլ պուլունտուղունտան, պէնիմ եէտիմ իլէ իմզալանմըշ կէրէք Պօնօ վէ կէրէք սայըր հէր նէվի էվրագ քիմին եէտիմտէ պուլունուպ վէ զուհուր իտէճէք օլուր իտէքեաֆֆէյի հիշ հիւքմիւնտէ թուլունուպ աօլա պիր մէսուլիյէթիմ օլամալաճաղը իչին իշպու իլանէ Էպիլտար օլունուր :

Երկու
9/21 հոկտ. 1873 Բախայիօլիպի
Ստամպուլ

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՅ	
Ղալաթիա 16/28 հոկտ.	
Ընդհ. Պարտ. Արժ. բաց . . .	53 . 30
դոց . . .	54 . 14
բարձր գին . . .	54 . 17
ցած . . .	53 . 24
Բուսէլի Արժ. . .	59 . 124
Նոր . . .	68 1/2
Փոխառ. 69ի . . .	290
65ի . . .	343
63 . . .	338
Սօսիէթէ Ժէնէրալ Լ. Ս. . .	8 . 26
Գրէտի Օպթ-թիւրք . . .	3 .
Գանձատոմս 1872ի . . .	81 3/4
Սօսիէթէ Օթօման . . .	5 .
Պանք տը Գօնսթ . . .	5 . 30
Գրէտի Ժէնէրալ Լ. Օ. . .	12 . 23
Պանք վէրիսի . . .	3 .
Թրամպէյ . . .	11 .
Բըբօր . . .	6 բարա
Դրամազեղչ . . .	15—16 0/0
Փոխկգր. իլոնտ եւմս . . .	110
Բարիդ . . .	23—25

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՅ	
Օսմ. ոսկի 100 զրշ. ի հաշուով	
զրշ. ֆլյ . . .	410 . 3
Անգլ. ոսկի . . .	87 . 48
Գաղղ.	89 . 14
Բօլ	17 . —
Գարպօն արծաթ . . .	14 . 28
Թղթադրամ . . .	14 . 28

Գրքմից	51 . 24
Ճերմակ մեծիտ տարբ.	101 . 28
Հինգնոց	104 . —
Մեթալիք	104 . 25
Պղինձ	120 . 10

Ծ Ա Ն Ո Ւ Յ Մ Ո Ւ Ն Ք

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ ԱՐԺԵԹՂԹՈՑ

Ի Կ. Պօլիս Պահճէ—Գալիս

Մեծ Մաքսատան դէմը թիւ—13

—o—

Մեծ Շահ 100,000 Ֆրանք

Մերձակայ լատինական նոյեմբեր-
Աին Գերմանիոյ Կոթա քաղքին մէջ
քաշուելիք Պուքրէշի պարգեւաւոր փո-
խանութեան Արժէթղթոց վիճակահա-
նութեան Բալլապոմէրը կը ծախուին մեր
Դրամատունը շահաւոր պայմանք :

Թէ թուրքիոյ և թէ օտար տէրու-
թեանց ամեն տեսակ Արժէթղթոց փո-
խանակութիւնը կ'ըլլան մեր Դրամատան
մէջ , նոյնպէս նաև անոնց կտրոնները
կը զեղչուին գոհացուցիչ կերպով , բո-
լոր Արժէթղթոց մինչև հիմայ տեղի ու-
նեցած վիճակահանութեանց վրայ ման-
րամասն տեղեկութիւն կը տրուի յա-
ճախորդաց :

Տէմիրգալուիւն և Զօպանեան ընկ.

Մեծարգոյ Տօթէօր Գ. Ճիվանեան
Ստամբուլի բժիշկին իր արուեստին պէտք
եղած ուսումը փարիզի մէջ աւարտելով՝
մօտ օրերս մայրաքաղաքս դարձած և բը-
նակութիւնն առ այժմ հաստատած է 'ի
Պէշկիթաշ Մեծ-Փողոց Բէօբրիւ-Պաշի , իս-
մայիլ փաշային տանը դիմաց :

Մեծարգոյ Ճիվանեան՝ ինչպէս փարիզի
նոյնպէս ալ Պօլսոյ մէջ իր ճարտարութիւնը
բազմաթիւ գործողութեամբ ցոյց տալով
մեծ համբաւ ստացած է :

Ըրած գործողութիւնները հետեւեալ-
ներն են .

1. Ամեն հիւանդ և ցաւոտ ակրաները
կը բժշկէ , և նոր հնարքով մը կը լեցնէ
այնպէս որ մինչև 20 տարի կը դիմանայ :

2. Արդէն քաշուած ակրաներուն տեղ
նոր ակրաներ կը դնէ մասնաւոր եղանա-
կաւ մը , որ բնական ակրայից պէս ամեն
տեսակ կերակուր կը ծամեն , և գեղեց-
կութեան ու դիմացկանութեան մասին բը-
նականներն իսկ կը գերազանցեն :

3. Մուռ բուսած ակրաները կը շտկէ :

4. Սկզած ակրաները կը ճերմակցնէ
և իրենց բնական գոյնը կուտայ անոնց :

5. Նոր փախ սկսած ակրաներուն վը-
տութեան առաջը կառնու :

6. Կտորած ակրաները դիւրութեամբ
և առանց ցաւի կը հանէ :

7. Առանց (եայի) և գամի վրայ ակ-
րաներ կը շինէ .

8. Բերնին ծակուած կամարները կը
գոցէ :

9. Զէնքէ վնասուած ամբողջ կզակ և
կզակի ոսկրաներն արհեստական կերպով
կը նորոգէ :

10. Տեղերնուն խախտած ակրաները
կամրապնդէ զանազան եղանակաւ :

11. Ակրաներուն երկնալուծ , լինտե-
րու քաշուելուն , բերնի հօտի եւ առաջը
կառնու :

Կը գտնուի ամեն օր՝ բաց 'ի կիրակիէ
ժամը 5էն մինչև 11 Պէշկիթաշ իւր բնա-
կարանը . իսկ ժամը 5էն առաջ ուղողին
տունը կերթայ :

ԳՈՒՄԱՆՅԱՐԻԱ

Կիրարոյսի այս ազնիւ և սննդարար
գինին որ մարմին ու արիւն զօրացնելու
և ստամոքսի ուժ տալու համար շատ
անգամ փորձուած և մեծ օգուտներ
տեսնուած է , 3 էն մինչև 20 տարեկան
և Անդրիանուպօլսոյ ազնիւ և մաքուր 2
էն մինչև 10 տարեկան գինիներ , և ու-
րիշ քանի մը տեսակ զուտ և մաքուր
գինիներ , և պատուական օղիներ են ,
որ ամեն առնող շատ գոհ պիտի ըլլայ
զմրած շիշներով կը ծախուի չափաւոր
գիներով Կ. Պօլիս Թահմիզ փողոց թիւ
9 մաղաղան : Օ. Ք. սոյն մարգայով չը
զմրուածներն երաշխաւորեալ չեն :

JOB

ԲՈՒՆ ԺՈՊ
ՍԻԿԱՐԻ ԹՈՒՂԹ

Կը ծախուի չափաւոր գնով Եօր-
կիատի Խան թիւ 8 Պահճէ-Գաբու :
Շատ դնողներուն համար բաւական
զեղչ կ'ըլլայ :

Ա.ԶԴ

Սարմաթօմիուք Պալօղլու փողոց ,
աղջկանց վարժարանին կարգը 68 թիւ
տունը , Պալատու Ս. Հրեշտակապետ
եկեղեցւոյ վարձք ըլլալով , մահլիճէն
ծախու հանուած , և աճուրդի դրուած
ըլլալով մինչև ցարդ 7500 զրչի ելած է :
Ուստի կը ծանուցուի հասարակու-
թեան թէ գինն աւելցնելով առնելու-
ղողը պէտք է դիմել Ս. Հրեշտակա-
պետ եկեղեցւոյ թաղ . Խորհրդարանը
կիրակի և ուրբաթ օրերը մինչև Հոկտ.
21 ի կիրակի օրը , ուր վերջին գինը վը-
րան մնացողին անպատճառ ծախուելով
ստակը պիտի առնուի :

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

Ի Վ. Ա. ՆՕԷ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՏԷՏԷԱՆ

Հատոր Գ.

Վօլթը Սթօթ անուանի վիպասա-
նին երեք հատորէ բաղկացեալ այս նը-
շանաւոր գործը զոր Անգղիերէնէն
թարգմանած է Մ. Մամուրեան էֆեն-
տի՝ կը ծախուի 'ի Տէտէեան տպարա-
նի : Ինչպէս նաև Պօլիս 'ի գրատուն
Գալփեթեան եղբարց , Իւրաքանչիւր
հատորին գինն է 12 դահեկան :

ՊՐԱԺՕՆ ԴԵԿՈՄՍ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՏԷՏԷԱՆ

Հատոր Գ.

Ա. Տիւմայի Երեթ ՀՐԱՅԱՆԱԿԻՐՔ
և քսան տարի ետքը վէպերը հրատա-
րակելէն ետեւ՝ հարկ էր նաև թարգ-
մանել տալ և տպագրել յիշեալ վէ-

պերը կերպով մը շարունակող գործն
որ է Պրաժլոն Դերկոմոն , անուանի վի-
պասանին մեծ վէպերէն մին , որ թէ
պատմական նկարագիրներու , թէ հե-
տաքրքրաշարժ անցքերու և թէ ճար-
տար հիւսուածքին կողմէ ընթերցողին
ուշադրութիւնը կ'գրաւէ և միտքը կը
կրթէ :

Պրաժլոն Դերկոմոնին առաջին , երկ-
րորդ և երրորդ հատորներն արդէն 'ի
ըյս ընծայուած են :

Ամբողջ գործը 12 հատորէ պիտի
բաղկանայ :

Բոլորին համար բանորդագրութեան
գինն է 110 դահեկան :

Վեց հատորը տուպելէն ետեւ բաժա-
նորդագրութեան գինն է 120 դահեկան

Իւրաքանչիւր հատորը 12 դահեկան
բաժանորդ գրուել ուղող կրնայ
դիմել Կ. Պօլիս Բ. Գալփեթեան եղբարց
գրատունը , Զագմագճըլար Եօղուշու
թիւ 16 , Զմիւռնիա Տէտէեանց գրա-
տունը :

ԻԼԱՆ

Ինսանա արիզ օլան սըզը Իլլէթի
սօղուքտան հասըլ օլմազ Իսէ տէ պու-
քէմիք Իլինտէ ֆէնուզ պիր սարը սու-
տան Իպարէթ օլուպ ֆագաթ պունու-
պազըրը վագթը կէշմիշ վէ լալըզըլա
թէմէլ թուլթմուշ վէ պաղըսը էթ Իլէ
քէմիք արասընտա քալմըշ աղըլա
պաշգաճա մալիւճէ օլունմաք վէ հըֆ-
սըյա Ալլահ թաալեա նուզուլ Իլլէթին-
տէն վէ մէրագտան միւնազատան արիզ
օլան եէլտէն պաշգա եալընըզ սօղուք-
տան հասըլ օլան տօգուղ օն սէնէլիք
տախի օլատա՝ եինէ չարէսի պուլուն-
մաք վէ էօքսիւրիւկէ վէ կէօքիւս թը-
քանըկընա պէլ կէվէկիլի վէ մագաթ-
թա բէյտահ օլան սըզըլը մայասըլա
մալիւճէ վէրմէք Իլզրէ սարըլըքտա
քէսրի մէշնուր Ուստա Սիմօն պուլու-
նուր Մահմուտ-Փաշա Ճամիսինին ալ-
լուսունտա օրթատաքի գահվէտէ Իք-
թիզա էտէնլէրին գահվէի մէզըլուրա
կէլմէլէրի վէ Իճապընա կէօրէ թարիֆ
վէ էտվիէսինի պագմագ Իլուն պուն-
տան ագտէմ Իլան էթմիշ Իսէ տէ մէզ-
քիւր Իլլէթլէրին Իլավէսի Իլիւն պու-
քէրէ եինէ Իլան Իտէր :

Վէ սըզը Իլլէթի 24 սաաթտա տը-
շարը չըդարըրմ վէ գասըզ Իլլէթին
Իճրասընտա պուլունուրըզ :

Քառնընտա պասուր օլան պիլ սան-
ճը վէրի Իսէ օնունտա Իճրասընտա
պուլունուրըզ :

ՏԵՐ ԵՒ ՊԱՏԱՍԻԱՆՍՈՒ
ՕԳՍԷՆ ԻՕՃԱՍԱՐԵԱՆ

ՊԱՐԱՆԻ Օ. ԻՕՃԱՍԱՐԵԱՆ

ԵՈՒՍՈՒՓԵԱՆ ԻՍՆ

ՎԵՐԻ ՅԱՐԿ ԹԻԻ 7